

NOVA DOBA

Študijska knjižnica

Ljubljana

Stane mesečno 7 Din, letno 84 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva 1, pritličje, desno. Tel. 65
Upravišтво: Strossmayerjeva 1, pritličje, levo. Tel. 65
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Zadnji politični dogodki.

Pavle Radić zopet pri Pašiću. — Narodna skupščina nadaljuje razpravo o kmetijskih kreditih. — Razprava radikalnega kluba o finančnem zakonu. — Finančni minister o kreditih za invalide. — Italijanski poslanik zopet v Beogradu. — Pred definitivnim sporazumom v Florenci.

Beograd, 3. junija. Politični položaj je neizpremenjen. Danes je najzanimivejši dogodek ta, da je **Pavle Radić** zopet posetil ministrskega predsednika **Pašića** in ostal z njim 2 uri v razgovoru. Pavle Radić je interveniral za svojega strica **Stjepana Radića** in za vodstvo **HRSS**, da se jih čimprej izpusti na svobodo. V **Narodni skupščini** je povsem mirno. Skupščina je danes nadaljevala razpravo o kmetijskih kreditih. Ta razprava bo danes najbrž končana in bo zakon nato jutri sprejel. Seja se je pričela ob 9.30 in je trajala do 13. Govorili so razni govorniki vladnih strank in opozicije. Debata poteka v bistvu brez vsakega pozitivnega uspeha.

Beograd, 3. junija. Radikalni klub razpravlja danes o finančnem zakonu. Tekom razprave je dal finančni minister dr. **Stojadinović** nekatera pojasnila. Med drugim je tudi naglašal, da je v novi državni proračun vstav-

ljenih za invalide 30 milijonov dinarjev in da bo ostalih 100 milijonov vladala krila z rednimi dohodki, ne da bi se ustvarjala nova davčna bremena. Posebna komisija skuša ugotoviti točno število invalidov in stopnjo njih invalidnosti. Nad 140 uradnikov je noč in dan na delu, da pregleda okoli 200.000 spisov o invalidih.

Beograd, 3. junija. Včeraj zjutraj je prispel iz Florencie italijanski poslanik **Bođero**, ki je bival okoli 2 meseca v Rimu in Florenci, kjer se vrše pogajanja med Jugoslavijo in Italijo. Po svojem prihodu je takoj poročal zunanjemu ministru dr. **Ninčiću** o dosedanjih rezultatih konference. Kakor je poslanik sam naglašal, je pričakovati, da se do konca meseca končno uredi vsa sporna vprašanja med obema državama in podpišejo vse konvencije, ki se nanašajo na lokalna vprašanja in potrebe obmejnih krajev.

Vprašanje izгона avstrijskih delavcev in uradnikov iz naše države.

Avstrijski poslanik pri dr. Ninčiću. — Avstrijski kvalificirani delavci in uradniki morajo zapustiti našo državo.

Beograd, 3. junija. Avstrijski poslanik **Hoffinger** je včeraj interveniral pri zunanjem ministru dr. **Ninčiću** v korist avstrijskih kvalificiranih delavcev, ki so zaposleni v nekaterih podjetjih in tovarnah v Sloveniji. Kakor znano, je ministrstvo za socialno politiko določilo gotov rok, do katerega morajo kvalificirani delavci in uradniki-strokovnjaki, ki so avstrijski podaniki, zapustiti svoja službena mesta v Sloveniji in se izseliti v Avstrijo. Mi-

nistrstvo za socialno politiko zahteva namreč, da se na njih mesta nastavijo domači kvalificirani delavci in strokovnjaki. Poslanik **Hoffinger** je predložil zunanjemu ministru tudi seznam avstrijskih profesoristov in uradnikov, katerim naj bi se podaljšal rok za izselitev. Zunanji minister je izjavil poslaniku, da bo posredoval pri ministru za socialno politiko, v kolikor se to posredovanje sklada z zadevno odredbo.

Prizivno sodišče za stanovanjska vprašanja v Zagrebu.

Zagreb, 3. junija. V Zagrebu je ustanovljeno sodišče II. instance za presojo stanovanjskih sporov. Prizivno sodišče za stanovanjska vprašanja je sestavljeno iz 2 oddelkov. Drugemu oddelku so podrejeni spori mariborske in ljubljanske oblasti. Za predsednika tega oddelka je imenovan dr. **Srečko Trohar**, za sodnika-prisednika pa **Adalbert Štimac** in **Vinko Štraser**.

Ustavljen transport madžarskih konj za sovjetsko Rusijo.

Zagreb, 3. junija. Na obmejni postaji Kotoriba v Medjimurju so ustavili transport 20 vagonov madžarskih konj, ki so bili v transportnih dokazilih označeni kot konji za razstavo v Italiji. Obmejna carinska oblast pa je prišla na sled, da so ti konji prodani za sovjetsko Rusijo. Transport je bil ustavljen in konji zaplenjeni.

Curiška borza

v sredo 3. junija. Beograd: 8 60

ZAGREBSKA BORZA.

v sredo, dne 3. junija.

Dunaj: 0.0845—0.0857.
Milan: 2.4232—2.4532.
London: 292.05—295.05.
New-York: 59.82—60.62.
Pariz: 2.99—3.04.
Praga: 1.78—1.8040.
Curih: 11.655—11.755.

Srezka organizacija SDS za srez Celje-Vransko

Kakor smo že na kratko poročali, se vrši v nedeljo, dne 7. junija t. l. ob osmih zjutraj v Celjskem domu redni letni občni zbor srezke organizacije demokratske stranke. Ker stojimo neposredno pred glavnim zborom naše mariborske oblastne organizacije, ki se vrši v Mariboru dne 21. junija, je dolžnost vseh naših krajevnih organizacij, da se srezkega zbora častno udeležijo po delegatih ter stavijo istemu svoje predloge, nanašajoče se na organizacijo stranke ter njene naloge. Premnogokrat se je doslej v našem javnem življenju pokazalo, da je bil ves uspeh napornega dela ob volitvah ničev ali premalenkoten iz enostavnega razloga, ker krajevne organizacije ne vrše rednega svojega dela. Preko občnih zborov moramo povsod priti do rednih sej in rednih sestankov članstva, to je predpogoj napredka. Poročila delegatov posameznih krajevnih organizacij bodo podala pregledno sliko o delu v posameznih krajih ter o nedostatkih, ki se morajo v interesu stvari čimprej odpraviti. Naš nedeljski občni zbor srezke organizacije v Celju bodi torej resna slika našega dela doslej, le tako bo bodoče delo boljše. Poleg oficijelnih delegatov krajevnih organizacij, kojih udeležba je za vse obvezna, ima k zboru pristop vsak organiziran član stranke, ki se izkaže z legitimacijo.

Otvoritev Tyrševega doma v Pragi.

Člani jugoslovanske sokolske delegacije smo dospeli v Prago v soboto 23. maja ob pol sedmih. Sprejelo nas je nekaj članov, ki so nas odvedli v Tyršev dom. Vstopili smo skozi krasno izdelana starinska železna vrata na vrt pred glavnim vhodom; dom ima namreč spredaj in na desni strani okrilje, kakor trdnjava. Na vrtu stoji bronast Tyršev kip v življenski velikosti. Z desnice se opira na golo sabljo in nekak ponosno izzivalen izraz ima lice, češ: »Le poizkusite!«

Na vrtu so se izmenjali pozdravni nagovori, nakar smo odšli na stanovanja.

Ob 9. uri smo bili zopet v Tyrševem domu in sicer smo se zbrali na majhnem dvorišču. Tla tega dvorišča so tlakovana, stene gole razen ene, v katero je vžidan bronast Tyršev relief, prenešen iz Oetza, kjer je Tyrš ponesrečil. Kaže moža, misleca, ki gleda pogumno v bodočnost. Vstop je bil dovoljen le povabljenim. Razen naše delegacije so bili tu še poslanci **Zwiazha Sokolstva** v Polsce, general **Syrov**, **Huel**, poslanec in ravnatelj banke **Slavije** in več drugih odličnikov. Točno kakor vse, kar delajo češki Sokoli, se je začela tudi ta poklonitev. Moški zbor je krasno zapel **Vijeno od Smetane**, nakar je povzel besedo starosta **ČOS** br. dr. **Scheiner**. Nakratko je očrtal pomen Tyrševega dela in zaključil med glasnimi klici: »Slava, slava, slava!« **Pevci** so zapeli še češko himno »Kde domov muj«.

Takoj nato je bila seja čeških in naših delegatov v slavnostni dvorani v I. nadstr. Dvorana je precej velika, prenovljena, a vendar je v vsem, v opravi, okrasih na stenah in stropu itd. ohranjen starinski slog.

Starosta br. **Scheiner** je otvoril sejo s pozdravom. Delegati so vstali in radostno pozdravljali. »Zdravo« in »Nazdar« klici kar niso hoteli nehati. Predsednikom seje je bil izvoljen br. **Gangl**, njegovim namestnikom br. **Stepanek**. Starosta, br. **Gangl**, prosi za vneto in bratsko sodelovanje, da bo imeo delo uspeh, da bo potekel od tu nov valec ljubezni in bo spojil vsa jugoslovanska in češka srca.

Vršili so se referati v češkem in slovenskem jeziku, kar ni motilo razumevanja; dokaz zanimive in vsestranske debata. Seja se je nadaljevala tudi popoldne. Referate so oddali pristojnim odsekom v izvršitev. Opoldne je bil skupni obed v Narodnem domu v **Smichovu**.

Zvečer je bila akademija v telovadnici, ki je največja dvorana v Pragi. Vstop je bil dovoljen zopet le povabljenim in četa policije je morala zadrževati ljudi pred vhodom. Začela se je točno in točka je sledila točki, skoro brez pavze.

Združeni praški orkester je sviral **Fibichov Pochod** naravnost dovršeno. Nato so pokazali dorostenci (m. naraščaj) krasne in težavne skoke, čez mizo. Krasne so bile vaje članic z velikimi žogami, s katerimi bodo nastopile tudi v **Strassburgu**. Prav tako dovršene so bile vaje članov na visoki bradlji, preste vaje članov in članic ter pevski točki članov moravsko-silezsko župe. Med izvajanjem je vladala grobna tišina, gledalci so zadrževali dih, po dovršeni vaji je bilo slišati le gromovit aplavz, vzdih: »krasny, krasny« in pomenek o izvršbi. Kar pozabili so na vse drugo.

Delo v Tyrševem domu se je začelo in s tem je bil pravzaprav odprt. Vendar je bila slavnost otvoritve določena na naslednji dan.

V nedeljo, 24. maja, se je zbrala naša delegacija pred **Malostransko besedo**, kjer smo bili člani nastanjeni. Ob 9. uri smo odkorakali preko **Karlovega mostu** skozi staro mesto, mimo krasnega **Reprezentančnega doma** in velikankega **Narodnega muzeja** v **Vinohrade**, kjer so se na Trgu »kralje **Jiřího**« zbirale čete za povorko. Na čelu so korakali praporščaki s prapori, za njimi dorostenci v belih platnenih oblekah z rdečimi usnjenimi pasovi in sokolsko čepico brez peresa; dalje dorostenke z vezanimi cvetkami v laseh, v rdečih krilih in belih bluzah; Jugoslovani, članice in člani, s praporom ljubljanskega društva; za nami so bili Poljaki v sivem kroju in Rusi v svoji košati opremi in dolge vrste čeških članov in članic. Seveda je sodelovalo tudi mnogo sokolskih godb. Šli smo po **Fochevi trdi**, mimo muzeja, po krasnih **Vaclavskih** namestih, **Narodni trdi** do **Narodnega divadla**, od tu po **Masarykovem** nabrežju, preko **Karlovega mostu** na **Malostran** in dospeli po **Karmelitski ulici** in **Ujezdu** pred Tyršev dom.

Tako oduševljenih in vseobčih manifestacij, kakor smo jo doživeli tu, je malo. Saj ni bilo hiše, celo skoro ne okna brez zastave. Pri oknih, vratih, na balkonih in celo na strehah so stali ljudje in vzklikali ter mahali z robcami in zastavicami. Po cestah so se gnetli tisti, ki niso dobili druge prostora; videli smo očete in mamice, ki so vzdigovali otroke, da boljše vidijo, videli smo solzne oči osivelih mož. Kazali so otrokom sokolsko moč, hoteli jim vtisniti v spomin čut slovanske skupnosti in jokali veselja nad uresničenim snom davnih dni. Vsak drugi je skoro gotovo imel sokolski znak in je torej tudi prinesel svoj kamen za zgradbo Tyrševega doma, doma vzajemnega, bratskega, slovanskega dela.

Vstopili smo skozi druga vrata obzidja na letno telovadišče. Postavili so nas po vrsti kot smo prišli ob daljši steni telovadnice z obrazom proti zadnji steni glavnega dela. Tudi tokrat niso smeli vsi vstopiti, temveč le določeno članstvo in naraščaj v krojih in povabljeni.

Pri oknu v I. nadstropju je sedel »pan prezident **Masaryk**«, dalje so bili tam ministrski preds. **Švehla**, minister dr. **Beneš**, kancelar **Šamal**, min. **Bečka** ter poslani in atašeji raznih držav. Drugo povabljenno občinstvo in zastopniki društev in korporacij so stali na vzvišenem delu dvorišča ob glavni zgradbi, kjer je bil tudi govorniški oder.

Godba je zaigrala **Libušo**, nakar je stopil na govorniško mesto starosta br. dr. **Scheiner**. Pozdravil je br. pana prezidenta in bil prekinjen od radostnih pozdravnih vzklikov. Izrazil je svoje veselje, da ga more pozdraviti ob otvoritvi v novem sokolskem domu. V nadaljnjem je pozdravil delegate francoske gimnastične unije in »verne bratři naše v šteti a nešteti, sokolske čety z Jihoslavie, kteří přispeli se všech konců svých vlasti, aby sdíleli s námi radost našeho společného velkého stanka«.

Pozdravil je poslance poljskega Sokolstva, s katerim hočejo Čehi tako močno navezati stare vezi, da se ne bodo dale več raztrgati. — Dom, ki ga odvarja, bodi dom vsega Sokolstva in

vsi se naj počutijo v njem kot v domači hiši. Obenem bodi to Tyršev spomenik, duh Fügnerjev in Tyršev naj se širi iz njega in naj navdušuje za slovansko deło.

Govorili so še br. načelnik Vaniček, dr. Baxa, praški župan, minister vojne Udrzal; Ciril Wachmar, preds. franc. gim. unije je govoril v francoskem, starosta J. S. S. Gangl pa v slovenskem jeziku tako lepo, kakor pač on zna; čestitke so izrazili za poljsko Sokolstvo br. Klos, za Ruse br. dr. Vergun in za Lužičane br. dr. Sleca. Slavnost je končala s češko himno, ki jo je zaigrala godba in so jo vsi navzoči peli, ter z vzkliki Masaryku in državi.

Opoldan je bil za goste Č. O. S. slavnostni banket na Slovanskem ostrvu, popoldne se je vršila akademija na letnem telovadišču in ogled doma.

Povorke se je udeležilo 392 dorostencev, 410 dorostenk, 120 gostov, 5434 članov v kroju, 1735 članic (21 jih je imelo že nov kroj), 120 jezdecov, 700 pevcev in rediteljev ter 1560 drugih, ki so dobili vabila. Otvoritev se je pa udeležilo še ne osebno pa s srečnim vse prebivalstvo Prage.

Politične vesti.

NARODNA SKUPŠČINA. Na sejah, ki sta se vršili v petek in soboto, se je nadaljevala razprava o poljedelskih kreditih. V soboto je finančni minister pismeno predložil Narodni skupščini državni proračun za leto 1925/26. In finančni zakon k temu proračunu, ki velja od 1. aprila 1925 do 31. marca 1926. Proračun izkazuje 11 milijard 910 milijonov izdatkov in ravno toliko dohodkov, torej popolno ravnovesje. Razprava o kmetijskih kreditih se je nadaljevala tudi v torek. Na tej skupščinski seji je minister za

socijalno politiko predložil zakonski načrt o invalidih. Skupščina je priznala temu zakonu nujnost.

HRVATSKI KMETJE PRI MINISTRU PRIBIČEVIĆU. V ponedeljek, dne 1. t. m. je došla v Beograd deputacija okrog 400 odposlancev, po večini kmetov iz Siska in sišaškega ekraja, da povabijo ministra Pribičevića na velik zbor, ki se vrši 14. t. m. v Sisku. Zvečer se je vršil v hotelu »Slavija« pozdravni večer, na katerem so govorili bivši radičevci seljak Tomo Pavičić, župnik Mato Novosef in seljak Josip Kozarić. Nato je imel minister Pribičević velik političen govor, v katerem je poudaril, da je izključena vsaka nada opozicijskega bloka na koalicijsko vladu. Pribičević je naglasil, da je Pašić vedno izjavil Pavlu Radiću, kolikorkrat je bil ta pri njem, da ne more biti govora o sporazumu, dokler bo stavila Radičeva stranka osebne ali strankarske pogoje. Predvsem je izključeno, da bi nastala koalicijska vlada brez samostojnih demokratov. Pribičevićev govor je bil sprejet z velikanskim navdušenjem in je izzval tudi v beograjskih političnih krogih splošno pozornost.

Gledališče.

Repertoar:

Četrtek 4. junija ob 20.: »Scampolo«.
Izven.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU zaključuje letošnjo sezono z Nicodemijevo komedijo »Scampolo« v četrtek, dne 4. t. m. Igra je prožeta z duhovitostjo, je izredno ljubka in si je vsled tega osvojila dokaj razvraženo beograjsko in zagrebško publiko. V naslovni vlogi nastopa ga. Vorbach-Sadarjeva. Opozorjamo c. občinstvo, da se ta igra v tej sezoni ne bo ponavljala. Vstopnice se dobe v predprodaji pri tvrdki Goričar & Leskovšek.

Dnevne vesti.

RAZPIS STALNIH UČNIH MEST NA OSNOVNIH ŠOLAH V CELJSKEM SREZU. Razpisana so sledeča stalna učna mesta: a) na dvorazredni osnovni šoli v Blagovni eno učno mesto za učitelja; b) na sedemrazredni deški okoliški šoli s petimi vzporednicami v Celju dve učni mesti za učitelja; c) na šestrazredni osnovni šoli v Braslovcah eno učno mesto za učitelja; d) na dvorazredni osnovni šoli v Čemšeniku učno mesto učitelja-upravitelja in eno učno mesto za učitelja; e) na petrazredni osnovni šoli v Št. Juriju ob južni železnici eno učno mesto za učitelja; f) na štirirazredni dekliški osnovni šoli v Št. Juriju ob južni železnici eno učno mesto za učitelja; g) na štirirazredni dekliški osnovni šoli v Št. Juriju ob Taboru eno učno mesto za učitelja; h) na dvorazredni osnovni šoli v Kalobju eno učno mesto za učitelja; i) na petrazredni osnovni šoli v Ljubčini učno mesto učitelja-upravitelja in eno učno mesto za učitelja; j) na dvorazredni osnovni šoli v Lokah pri Št. Juriju ob Taboru učno mesto učitelja-upravitelja; k) na trirazredni osnovni šoli pri Sv. Lovrencu pod Prožnim eno učno mesto za učitelja ali učiteljico; l) na dvorazredni osnovni šoli v Molniku eno učno mesto za učiteljico; m) na šestrazredni osnovni šoli v Št. Pavlu pri Preboldu dve učni mesti za učitelja; n) na šestrazredni osnovni šoli na Polzeli dve učni mesti za učitelja; o) na dvorazredni osnovni šoli v Zgornji Ponikvi učno mesto učitelja-upravitelja; p) na štirirazredni osnovni šoli v Štorah eno učno mesto za učitelja; r) na šestrazredni osnovni šoli z dvema vzporednicama na Vran-

skem eno učno mesto za učiteljico.

KONTROLA NA OBMEJNIH POSTAJAH. Sedanji način carinske in policijske kontrole na obmejnih postajah tvori znatno oviro v mednarodnem prometu vlakov. Da se v tem pogledu doseže olajšanje in skrajša z obmejno kontrolo spojeno postajanje vlakov, je naše prometno ministristvo doseglo z avstrijsko upravo železnice načelni sporazum, v smislu katerega se bodo ustanovile skupne postaje za omenjeno kontrolno službo, in sicer v Mariboru, Dravogradu—Meži in na Jesenicah. Ker pa je radi praktične izvedbe tega sporazuma nujno potrebno, spoznati želje in potrebe naših interesentov na brezhibnem obmejnem prometu, zlasti gospodarskih činiteljev je gospod veliki župan dr. Pirkmaier po nalogu ministristva sabračaja sklical na dan 29. maja ob 4. uri popoldne v svoji pisarni sestanek vseh zainteresiranih gospodarskih krogov, da se z njim posvetuje o predmetu in predloži rezultat te ankete na višjem mestu v uvaževanje.

KONGRES ORJUNE V BEOGRADU. O binkoštnih praznikih se je vršil v Beogradu kongres vseh organizacij jugoslovenskih nacionalistov v državi, ki se je razvil v eno najsilnejših manifestacij za narodno in državno edinstvo, kar smo jih doživeli po prevratu.

ZDRAVNIŠKI IZLET V ROGAŠKO SLATINO. O Binkošti so priredili zdravniki iz cele Slovenije izlet v Rogaško Slatino, ki je potekel v nadse pristrnem razpoloženju.

PREDSEDNIŠTVO FERIJALNEGA SAVEZA V AVDIJENCI PRI KRALJU. V petek, dne 29. maja ob 17.45 je kralj sprejel v daljši avdijenci predsednika FS Miodraga Nikolića, tajnika Dragomira Putnika, blagajni-

Slika votlih ozir. razjedanih zob.

Zoboboli spadajo med najhujše muke, ki se jih pa lahko obvarujemo, ako si redno in pravilno čistimo zobe. V največ slučajih izhajajo bolečine od votlega zoba. Da postanejo zobje votli, temu so vzrok gnilobni procesi v ustih, ker je to prvi povod, da začno zobje gniti. Jasno je, da moramo gnilobne procese v ustih preprečiti, ako se hočemo ubraniti, da nam zobje ne zvotlijo. Dosežemo pa to sigurno na ta način, da rabimo za antiseptično (gnilobo preprečujoče) izpiranje ust **Odol**. Ne smete pa nas napačno razumeti. Mi ne priporočamo nikakega univerzalnega zdravila proti zobobolu; Odol je za vsakodnevno nego in čiščenje zob in ni nikako zdravilo zoper zobobol. Trdimo le, samo to, da povzročajo zobobole v največ slučajih votli zobje in da se votlih zob moremo obvarovati z redno in dosledno nego ust in da se jih samoumevno tudi moramo obvarovati. Važno je pri tem to, da si moramo usta čistiti in negovati vsak dan in to z resnično antiseptično tekočino. Sicer zelo razširjeno čiščenje z zobnim praškom ali zobno kremo samo ne zadostuje, ker ostanejo pri tem najbolj nevarna gnilobna zajedališča nedotaknjena (na notranji strani kočnikov in v zobnih špranjah). V tem slučaju se je izkazal Odol kot najbolj sigurno antiseptično sredstvo. Odol čisti usta in zobe vseh gnilobnih snovi, ki razjedajo zobe. Ako kdo redno zjutraj, opoldne in zvečer rabi **Odol** za izpiranje ust, se najbolje in za vedno ubrani gnilobnih procesov. Radi tega najnujnejše in z mirno vestjo nasvetujemo vsem, ki si hočejo ohraniti svoja usta in zobe popolnoma zdrave, da se navadijo za čiščenje zob vedno in redno rabiti Odol.

Rajko Vrečer:

Jurij Matija Vischer.

Bralci »Nove Dobe« so čitali nedavno podlistek o zgodovinarju in statistiku Karlu Schmutzu.

Razume se, da vsiče vsak zgodovinar vire v svojih prednikih. Tudi Schmutz navaja večkrat koncem opis tega ali onega gradu opazko: »Ta grad je naslikan v Vischerjevi topografiji«. Po srečnem naključju sem zvedel, da se nahaja ta dragocena, skoraj 250 let stara zbirka slik štajerskih mest in gradov, okoli 430 po številu, v roki gđ. baronese Eleonore Puthon, posestnice grajščine Zaloh. V svoji ljubeznivosti mi je dala album na razpolago in se ji na tem kar najtopleje zahvaljujem.

Georgy Matthiae Vischer, kakor se je nazival sam, kaže v svojem portretu na uvodnem mestu knjige moč energije in dela. Pod sliko čitamo besede: »To je podoba Jurija Matije Vischerja, nedavno od nekega umetnika skrbno z roko napravljena«. Poleg teh besed pa latinski verz s smi-

slo: »Različne stvari na primeren način izdelal: kdor hoče imeti boljše slike, pa mu naj pomaga sam bog Apolon.« V okvirju portreta je stavek: »Prava podoba prečastitega in veleučnega gospoda Georga Matije Vischerja, preslavnega matematika«.

Na prihodnji naslovni strani vidimo štajerski grb, nad grbom pa v prevodu glaseči se naslov: »Topografija štajerske vojvodine, 1681 z dovoljenjem svetega cesarskega veličanstva.« V levem spodnjem kotu vidimo malo sliko graškega mesta z napisom: »Grätz die Hauptstadt in Steier« (Gradec glavno mesto Štajerske). V desnem spodnjem kotu pa: »Autore et Pelinautore Georgio Matheo Vischer«.

Risbe v velikosti 25,5 x 13 cm so razvrščene po abecednem redu in jih je izvršil Vischer sam, imena lesorezcev pa so označena posebej. Samo kakih 10 risb je drugih avtorjev, ki jih je Vischer v svoji poštenosti tudi navedel.

Nemogoče je opisati vse slike, ki pač po večini ne odgovarjajo več istini. V knjigi je tudi mnogo blestečih

gradov, ki so danes razvaline, drugi pa so izginili že tako, da o njih ni več sluha ne duha.

Zato je ta redka knjiga tem zanimivejša, ker nas popelje daleč nazaj v življenje kneta-tlačana, v življenje mogočnih plemičev, v življenje roparskih in barbarskih vitezov, ki so kolikortoliko mirno gospodovali v gradovih strmih skal, kamor ni zlahka dosegla večkrat razjarjena podložna kmečka raja, invazija mohamedancev itd.

Ostanimo v domovini in si oglejmo v duhu »slovenske« gradove in naše mestne naselbine, ki jih je 83. Ko listaš po knjigi ti sledi zanimivost za zanimivostjo, »nov svet« tajinstvene preteklosti.

V skritem in varnem zatišju Savinjske doline so gospodovali v ponosnem svojem Žovneku žovneški gospodje, ki so se pozneje preselili v prometnejši kraj, v celjsko mesto, v Zgornje Celje, v katerem so kraljevali mogočni celjski grofje. Na Bregu pri Celju pa je že bila naselbina oo. kapucinov.

Savinjčane bo zanimal Brunn-

berg (Plumberk), ki ga je dal zgraditi Novega Celja grof Gaisrach razrušiti. Stal je poleg gradu Novo Celje. O gradu »Schönbichl«, ki je stal brezdomno v občini Petrovče in je naslikan v Vischerju, ni danes ne sluha ne duha. Kdo ga bo razkril? Bil je poleg Brunnberga last barona Miglio, kojega nagrobni spomeniki se nahajajo v petrovski cerkvi Matere božje.

Nadalje vidimo v zbirki oba gradova Helfenberg, ki sta stala v Socki, odnosno na bližnjih gričih ob okrajni cesti, ki drži iz Petrovč v Velenje, na mestu, kjer se odcepi okrajna cesta v Št. Ilj. Krasen je bil grad v Lembergu pri Dobrni, najbolj impozanten pa brezdomno grad v Žusmu.

Zanimiva so nadalje tudi naša mesta, kakor Celje, Slov. Gradec, Ptuj, Maribor mesto in Zgornji Maribor, grad na bivšem nemškem »Pyramidenbergu«.

Topograf in slikar Vischer se je s tem svojim ogromnim delom oveko-večil. Je to Vischerjev spomenik, ki ga je gradil vse svoje življenje.

Jedkovica za pisanje in znamenje na stekleno posodo se dobi pri Sanitas, Celje.

ka Milana Milivojevića in delovodjo Mirka Maletića. Ob tej priliki je deputacija obrazilila kralju cilje in neprilike, s katerimi se Savez bori, zlasti v pogledu privilegijev, ki so bili Savezu odvzeti že v oktobru lanskega leta. Kralj je obljubil, da se bo zavzel za to, da se ugodni upravnim željam Saveza, tako da bi njegovi člani že v letošnjih počitnicah lahko potovali in izkoristili prosti čas.

Celjske novice.

DEMOKRATSKA STRANKA. Danes v sredo ob pol 21. uri redni se-stanek demokratske stranke za mesto Celje v klubovi sobi Celjskega doma. Polnoštevilna udeležba!

SESTANEK DEMOKRATSKE STRANKE ZA CELJSKO OKOLICO se vrši v četrtek, dne 4. junija t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Graha v Gaberju. Na sestanku se predava o novem stanovanjskem zakonu in njega praktični uporabi. Udeležba za člane dolžnost.

NOVO STANOVANJSKO SODIŠČE V CELJU. Z razpisom ministra za socialno politiko so bili v smislu določil novega stanovanjskega zakona imenovani za člane stanovanjskega sodišča I. stopnje za mesto in srez Celje sledeči gg.: za predsednika vlad. svet. dr. Leopold Žužek, za predsednikovega namestnika polic. svetnik dr. Ivan Seneković, za člana sodišča dež. sod. svet. Valentin Levičnik in državnega pravdnika namestnik dr. Ivan Likar, za namestnika pa dež. sod. svet. dr. Ivan Premšchak in veleindustrijalec Robert Diehl.

LETOŠNJI NABORI. V ponedeljek, dne 15. junija se vrše v celjski meščanski šoli nabori za mesto Celje in okolico. Na vrsto pridejo sledeči letniki: 1905., 1899.—19004. in 1894. (oni, ki so bili doslej proglašeni za vojaško službo nesposobnim) in vsi moški od 21.—50. leta, ki so služili vojaščino, a se čutijo sedaj nesposobne za vojaško službovanje.

NA DRŽ. REALNI GIMNAZIJI V CELJU se vrše izpiti privatistov in sprejemni izpiti za višje razrede v času od 8. do 13. junija. Priglašeni učenci naj se javijo v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj pri gg. razrednikih. — Ravnateljstvo.

CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO priredi v soboto, dne 6. junija svoje zborovanje s poučnim izletom v Zagreb. Spored je objavljen v zadnji številki »Učiteljskega Tovariša«. Odhod iz Celja z jutranjim vlakom ob tričetrt na 7. uro.

PRIZNANJE INVALIDNOSTI. Udruženje vojnih invalidov kraljevine SHS podružnica Celje, poziva vse one invalide, člane imenovane podružnice, katere je specialna invalidna komisija reducirala, da se zgledajo ob uradnih dnevih (ponedeljek, sredo, soboto) v društveni pisarni, da se jim napravijo prošnje za zopetno priznanje invalidnosti. Vsak reduciranec naj pri-nese s seboj dokazne listine v izvirni-ku ali pa od sodišča overovljene pre-pise o vojaškem službovanju. V slu-čaju, da teh listin nima, naj navede ime-na prič, katere bodo lahko potrdile, da je reducirani dobil poškodbo v vojni.

OKROG TISOČ KRASNIH DOBITKOV, med temi petnajst glavnih (prvotno javljenih samo 600) bo nudila tombola U. V. I. kraljevine SHS podružnice Celje, ki se vrši v nedeljo, dne 7. junija ob 15. uri na Dečkovem trgu. Glavni dobitki so izloženi pri trdkah Pellé in Josek. Srečke za to tombolo se prodajajo pri navedenih trdkah in v vseh trafikah v Celju in Gaberju. **Cena srečki samo 3 Din.**

CIRKUS »KOLOSSEUM« V CELJU. Znani in priljubljeni potujoči cirkus »Kolosseum«, ki je gostoval sedaj 16 dni v Mariboru, je prispel v Celje. Otvoritvena predstava se vrši v četrtek, dne 4. t. m. ob pol 9. zvečer na

VOJAŠKI NABORI V ŠOLSKIH POSLOPIH. V mestih, kjer ni drugih primernih prostorov, se vojaški nabori lahko vršijo dogovorno z občino, odnosno šolsko upravo tudi v šolskih poslopih. To se bo letos izvajalo n. pr. tudi v Celju, kjer se vrše nabori v drž. meščanski šoli.

NOVE KNJIGE! Stanojević St., Narodna enciklopedija Srba, Hrvata, Slovenaca I. in II. zv. à Din 40.—. Zbornik znanstvenih razprav IV. let. (Juridika) Din 60.—. Lah dr. Iv. Knji-ga spominov vezana Din 45.—. Krek dr. J. E., Socializem II. ponatis Din 80.— nevezan v zalogi knjigarne Goričar & Leskovšek, Celje. 465

Glaziji. Bogati spored vsebuje prvo-vrstne atrakcije.

ŠNAŽENJE URADNIH PRO-STOROV. (Razglas.) Zaradi snaženja uradnih prostorov mestnega knjigo-vodstva in mestne blagajne se v **petek, dne 5. junija** v tem oddelku mestnega magistrata s strankami ne bo uradovalo. — Mestni magistrat celjski, dne 3. junija 1925. — Župan: dr. Hrašovec s. r.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima ta teden lekarna »Pri Orlu«, Glavni trg.

V KONCERTNI KAVARNI »CENTRAL« se vrše vsak večer salonski koncerti pod vodstvom kapefnika gosp. Silbersteina. 484

Celjska porota.

Celje, 2. junija.

Danes dopoldne se je pričelo pred tukajšnjim okrožnim sodiščem drugo letošnje porotno zasedanje. Doslej je razpisanih 5 porotnih slučajev in bo zasedanje v četrtek zvečer že končano, ako ne bo naknadno razpisan še kak slučaj.

UBOJ Z GRABLJAMI.

Danes je stal pred porotniki 26-letni Jožef Roštohar, oženjen posestnik v Lisci blizu Loke pri Zidanem mostu, radi hudodelstva uboja. Predsednik: dvorni svet. dr. Kotnik, vo-tanta sod. sv. dr. Krančič in sodnik Božič, drž. pravdnik dr. Likar, zago-vornik dr. J. Hrašovec.

Na letošnji veliki četrtek, dne 9. aprila okoli pol 9. ure je sedela na svojem domu v sobi Marija Brečko s svojima bratoma Josipom in Janezom ter sestro Heleno. Njihova hiša stoji približno četrte ure od Razborja. Nena-doma je priletel v sredo sobe okoli tri-četrt kilograma težek kamen, ki je raz-bil dvojce šip na zaprtem oknu, vendar pa so ostali vsi navzoči nepoškodova-ni.

V istem času pa je Terezija Brečko, sestra imenovanih oseb, nesla vo-do od studenca. Ko je stopila v hišo in izvedela, kaj se je zgodilo, je povedala bratoma in sestrama, da je videla, da je nekdo ravnokar zbežal izpred hiše v smeri proti Razborju. Marijan in Josip Brečko sta nato takoj odhitela za storilcem. Marija Brečko je izpo-vedala, da sta kmalu zagledala pred seboj nekega moškega, ki je šel naglo proti Razborju. V Razborju sta ga končno dohitela in spoznala v njem obtoženca Jožefa Roštoharja, ki je njun bratranec. Ko mu je Marija Brečko povedala, kaj se je zgodilo, jo je obtoženec pograbil za vrat in vrgel na tla.

Marija Brečko je pričela klicati na pomoč. Na njeno vpitje je prihitel na lice mesta Martin Palčnik iz bližnje hiše Janeza Derstvenška. Palčnik je pozval obtoženca, naj miruje, ta pa ga je nato dvakrat klopnutil in vrgel na tla. Martin Palčnik je obtožencu ti dve klopnuti vrnil, nakar ga je obtože-nec še enkrat vrgel na tla. Kmalu nato je zapazila Marija Brečko v ob-toženčevih rokah grablje, s katerimi je udaril Martina Palčnika po glavi, da se je takoj zgrudil na tla.

Priča Josip Brečko pravi, da je obtoženec Roštohar tudi njega dvakrat klopnutil, ko sta ga s sestro dohitela. Ker se je obtoženca bal, se je odstra-nil in ni videl, kako je Roštohar uda-ril Palčnika z grabljami. Priča Janez Derstvenšek izpoveduje, da ga je pri-

šla klicat obtoženčeva svakinja Tere-zija Močnik, naj pride na pomoč. Pred obtoženčevu hišo je zagledal obtoženca in Martina Palčnika. Obtoženec je Palčnika dvakrat klopnutil, ta pa mu je klopnuti vrnil, nakar je obtoženec Palčnika sunil, da je ta padel n atla. Nato je skočil obtoženec v svojo dr-varnico, prihitel nazaj z grabljami v rokah in udaril z njimi Palčnika z vso močjo po glavi, da se je ta takoj zgrudil.

Po zdravniškem mnenju je bila Martinu Palčniku s tem udarcem zlomljena temenična kost, ki se je vdr-la v možgane. Rana je bila absolutno smrtna in bi bila tudi takojšnja zdrav-niška pomoč brezuspešna. Na tej poškodbi je Martin Palčnik 13. aprila t. l. v brežiški bolnici umrl.

Obtoženec se zagovarja, da je bil popolnoma pijan, radi česar se na dogodke, ki so navedeni v obtožbi, prav nič ne spominja. Pravi, da je bil usodnega dne na živinskem sejmu v Laškem, kjer je pil v dveh gostilnah, nato pa še v Zidanem mostu in na Bregu pri Loki. Pravi, da se prav nič ne spominja, kako je bilo v zadnji go-stilni in kako je sploh prišel domov.

Obtoženec zagovarja glede popolne pijanosti so ovrge vse zaslislane priče, ki so izpovedle, da je bil obtoženec omenjenega dne kvečjemu samo malo vinjen. Obtoženca slikajo kot surove-ga, Martina Palčnika pa kot mirnega in dobrega človeka.

Porotniki so vprašanje glede hu-dodelstva uboja potrdili, nakar je bil Jožef Roštohar obsojen na 5 let težke ječe. Razprava je bila opoldne zaklju-čena.

Celje, 3. junija.

Predsednik sod. svet. Levičnik, votanta viš. sod. svet. dr. Flerin in sodnik Kompara, državni pravdnik dr. Požar, zagovornik dr. M. Hrašovec.

RENOMIRAN KRIMINALNI TIP.

Pred porotniki stoji 27-letni Fr. Košanec, ki je obtožen radi vlomov in tatvin v noči na 3. marca 1924 v av-togaraži g. Kokoča v Celju, v noči na 14. marca 1924 v graščini Novo Celje pri Petrovčah, radi pobege dne 1. ju-nija 1924 iz celjskih zaporov in težke telesne poškodbe paznikov Ivana Ba-na in Rudolfa Macarofa, radi vloma v lovsko hišo g. D. Rakuscha v Lisci in radi streljanja na zasledujoče ga orož-nike ter civiliste in slednjič radi vloma v kapelico Sv. Jurija v Maksimiru pri Zagrebu. Košanec, ki je glasom poro-čila graškega policijskega ravnatelj-stva znan kot renomiran tat in vlomi-lec, večino svojih dejanj trdovratno ta-ji, akoravno priče izpovedujejo jas-no, da je Košanec pravi hudodelec.

Porotniki so vsa stavljenja vprašanja soglasno potrdili, nakar je bil Košanec obsojen na 9½ leta težke ječe. Obtoženca so stražili med razpravo 3 pazniki in 3 policisti. O slučaju bomo prihodnjic še obširneje poročali.

Opisi.

ZG. LOŽNICA PRI ŽALCU. Na Vidov dan dne 28. t. m. se vrši pri nas otvoritev Gasilnega doma. Ob pol 9. dop. bo sprejem tovariških društev na kolodvoru v Žalcu. Vložena je prošnja za polovično vožnjo. Tovariška društva se prosijo, da zanesljivo vrnejo vpslane objave.

Kino.

KINO GABERJE. Sreda 3. juni-ja: »Izven zakona«. Senzacijska kri-minalna drama v 8 dej. V glavni vlogi Priscilla Dean. Za mladino dovoljeno.

MESTNI KINO. Sreda 3. in četr-tek 4. junija: »Roman Dunajčanke« (»Praterski sen«). Filmska senzacija s Henny Porten v glavni vlogi.

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.
Izčaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Belo platno
trpežno, Trst
m Din 12—,
močno, Sava
Din 13—, Slo-
vensko platno,
zelo močno Din
16—, fina, Be-
ograd, tkanina
Din 17—, zelo
fina tkanina
»Gorica«
za srajce Din
19—, posebno
fina naturel šifon 62 cm Din 22— prodaja se
v veletrgovini R. Stermecki, Celje.
Kder pride z vlakom osebo kupovat, dobi nakup primerno popustilo
volnje, Cenik zastoj, Trgovci enopos. ceno.

Splošna gradbena produktivna zadruga
r. z. z. o. z. v Celju,

sklicuje svoj II. redni občni zbor,
ki se bo vršil v nedeljo, dne 14. junija 1925
ob 9. uri dopoldne v poslovnih prostorih
hotel »Kroni« v Celju z naslednjim dnevnim
redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Izpopolnitev zadrugnih pravil.
4. Določitev obrestne mere za deleže in hranilne vloge.
5. Razni predlogi.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Razno.

Valentin Lebič, predsednik.

=====

Lepo posestvo,

na lepem kraju, 20 minut od mesta,
se s **stanovanjem** in vsemi **pri-
tiklinami** vred odda v najem. Na-
slov: J. Uršič, »Pyrota« Čret, p. Štore.

Proda se

**pohištvo, posteljnina, ob-
leke, obutev itd. po zelo
ugodni ceni.** Naslov v upravi.

Prodana se

dobro ohranjena otroška vozičk
(Brenabor) in ena obleka za 9 let-
nega dečka. Vpraša se v Gregor-
čičevi ulici (vila Wagner). 1

Glasovir

poceni **naprodaj.**
Aškerčeva ul. 11, p. levo.

Sodarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani, stanovanju
in perilu Fran Repič, sodarski mojster
v Ljubljani, Kozelska ulica 18. 4—1

Električno brušenje britev

škarij, lasnih strojev, počev, gilet ter kuh.
orodja in to samo v **brivnici Koštomaj,**
Celje-Zagreb, kjer je tudi najceneja postrežba.

Razpis.

3—1

Pri okrajnem odboru gornjegrajskem odda se služba
cestnega mojstra

Za to službo usposobljeni prošniki, ki morajo biti
Jugoslovani po rodu in jeziku, naj vložijo svoje pra-
vilno opremljene in kolkovane prošnje pri okrajnem
odboru v Gornjem gradu do dne 25. junija 1925.

OKRAJNI ODBOR V GORNJEM GRADU, 25. maja 1925.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

Centrala v Ljubljani

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

Agencija Logatec.

Ustanovljena leta 1900

Agencija Logatec.

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

CIRKUS KOLOSSEUM

Celje, na Glaziji

priredi danes v četrtek 4. junija 1925 ob pol 9. uri zvečer

Celje, na Glaziji

veliko gala-predstavo

Najlepši program! Dnevno predstava! Ob nedeljah in praznikih dve predstavi, in sicer ob 4 pop. in ob pol 9 zv. Nizka vstopnina.

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.
401 100-16
Proda se pes

čistokrvne volčje pasme, 1 leto star, po nizki ceni. Naslov v upravi. 3-3

Kuharica
prvovrstna, katera bi kuhala samo dopoldan, **se sprejme** 15. junija pri **J. Kudiš**, Gaberje. 3-3
Notar Avgust Drukar v Celju
uraduje odslej v pisarni prejšnjega notarja
Baša vsak dan razen nedelj in praznikov.

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

63-51

Marljivost, treznost in varnost,
so predpogoj npravnosti!

Iz malega raste velikol!

Gorljivi špirit

20-13 prvovrstne lake, oljate in suhe barve, firnež, terpentini, bencin, strojna in mazilna olja, mizarski klej, čopiče nudi vedno

Ivan Ravnikar, Celje.

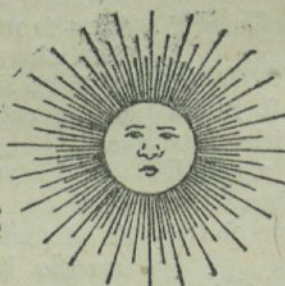
Preden kupite

oglejte si tudi znižane cene v manufakturni in modni trgovini
Miloš Pšeničnik, Celje.
Po znižani ceni: najboljša češka in angleška sukna.
Po znižani ceni: najboljša damsko volneno gladko in modno blago.
Po znižani ceni: najboljši eponge, frotirji, etamini, deleni i. t. d.
Po znižani ceni: najboljša perila, nogavice, rokavice i. t. d., i. t. d.
Postrežba solidna! V zalogi sokolske potrebščine! Postrežba točna!

Na drobno!

Pri

Na debelo!

Kupujte
po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri
'Solncu'

Kupujte
po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri
'Solncu'

manufakturno in modno blago

kakor n. pr.: Sukno, hlačevina, tiskovina (Druck), cefir, volna za jumperje, pavola v vseh barvah, prejca, vezena, blago za prte, dežnike, kravate, moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice i. t. d.

Platno belo in rujava,
Kupi pri nas samo pravo.Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobi.
A. Drogenik, Celje, Glavni trg 9.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najskupnineje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.